

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 14. novembar 2012. god.

Br. ref.: VMSP323 /12

ODLUKA O NEIZVRŠENJU

PRESUDE Ustavnog suda od 17. decembra 2010. god.

u

slučaju br. KI 08/09

**Samostalni sindikat radnika zaposlenih u fabrici čelika MIK Uroševac,
koje zastupa g. Ali Azemi, predsednik sindikata
Ocena ustavnosti odluke Opštinskog suda u Uroševcu,
odluka C. br. 340/2001 od 11. januara 2002. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik

Ivan Čukalović, zamenik predsednika

Robert Carolan, sudija

Altay Suroy, sudija

Almiro Rodrigues, sudija

Snezhana Botusharova, sudija

Kadri Kryeziu, sudija i

Arta Rama-Hajrizi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je Nezavisni sindikat radnika fabrike čelika IMK u Uroševcu. U postupku pred Ustavnim sudom Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud) zastupljeni od strane predsednika nezavisnog sindikata g. Alija Azemija, sa prebivalištem u Uroševcu.

Organi za sprovođenje

2. Sud je u svojoj presudi od 17. decembra 2010. god., odlučio da *“[...] pravosnažna i obavezujuća odluka Opštinskog suda u Uroševcu treba da se sprovede od strane nadležnih organa, naročito, Vlade i Kosovske agencije za privatizaciju, kao pravni naslednik KPA. “Tako da su Vlada i Kosovska agencija za privatizaciju organi sprovođenja.*

Pravni osnov

3. Član 116. Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), pravilo 56. i 63. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Postupak pred Sudom

4. Kosovska Agencija za privatizaciju je, 17. juna 2011. god., obavestila Sud da *„Prema članu 9.5 Zakona o KAP br. 03/L-067, Likvidaciona komisija DP IMK Ferizaj je integralni deo KAP. Kao posledica toga, dotična Likvidaciona komisija je u skladu sa odredbama Uredbe 2005/48 o likvidaciji društvenih preduzeća, započela obradu kreditnih zahteva prema prioritarnom redosledu utvrđenom članom 44 Uredbe br. 2005/48 o reorganizaciji i likvidaciji preduzeća i njihove imovine pod administrativnom nadležnošću KAP-a.”*

5. Ustavni sud je 4. oktobra 2011. god. podneo zahtev Vladi Republike Kosovo da obavesti Ustavni sud koje je radnje preduzeo na izvršenju presude Suda u slučaju KI 08/09 od 17. decembra 2010. god.

6. Dana 16. decembra 2011. god., Kosovska agencija za privatizaciju, kojoj je dostavljena kopija zahteva upućenog Vladi, je komentarisala isti:

“... Komisije za likvidaciju osnovane pri Agenciji na osnovu prethodnog zakona o Kosovskoj agenciji za privatizaciju br. 03/L-067, uključujući i Komisiju za likvidaciju DP IMK Uroševac, su prestale da deluju stupanjem na snagu novog Zakona o Kosovskoj agenciji za privatizaciju br. 04-L-034 od septembra 2011. godine.

Sledstveno, kao odgovor na nove zakonske uslove predviđene članom 12. Aneksa Zakona br. 04-L-034, Agencija je počela zakonom predviđeni postupak za osnivanje odgovarajućeg organa za likvidaciju. Osnivanje i imenovanje članova organa za likvidaciju se vrši u skladu sa Zakonom o javnoj nabavci, zato je potrebno slediti postupke u vezi sa objavljivanjem i potrebnim obaveštenjima. U trenutku osnivanja organa, posao će početi razmatranjem zahteva poverilaca DP IMK Uroševac.

Agencija će Vas informisati na vreme o svim budućim radnjama koje će doprineti izvršenju presude KI08/09 ...”

7. Podnosilac zahteva, g. Ali Azemi, je 19. decembra 2011. god. tražio od Ustavnog suda da donese presudu u saglasnosti sa pravilom 63. stavom 6. Poslovnika o radu koji predviđa.

„U slučaju neizvršenja odluke ili odloženog izvršenja, ili informisanja Ustavnog suda o merama koje su preduzete, Ustavni sud može da donese presudu u kojoj konstatuje da njegova odluka nije izvršena i da odluči o objavi presude u Službenom listu“

8. Dana 18. oktobra 2012. god., Sud je većao i glasao o odluci o neizvršenju presude Ustavnog suda od 17. decembra 2010. god.

Pregled činjenica

9. Dana 3. marta 2009, podnosilac zahteva je podneo zahtev Sudu, zahtevajući ocenu ustavnosti navodnog kršenja načela *res judicata* predviđenog članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava. Podnosilac zahteva tvrdi da je Opštinski sud u Uroševcu, presudom od 11. januara 2002, odobrio zahtev za naknadu neisplaćenih ličnih dohodaka broju od 572 radnika društvenog preduzeća IMK fabrika čeličnih cevi (u daljem tekstu: "IMK") u iznosu od 25.649.250,00 evra. Ova presuda postala je pravosnažna (*res judicata*) dana 11. marta 2002. god., dana 22. decembra 2005, isti opštinski sud je dozvolio izvršenje presude. Međutim, izvršenje do sada nije stavljeno na snagu.
10. Dana 13. oktobra 2010, održana je javna rasprava kojoj je prisustvovao zastupnik podnosioca zahteva, kao i predstavnici KAP-a i NewCo IMK-a. Opštinski sud u Uroševcu takođe je pozvan na javnu raspravu, ali on nije odgovorio. Istog dana, podneta je dodatna dokumentacija od strane podnosioca zahteva i KAP-a.
11. Dana 17. decembra 2010. god. Sud je većao i glasao o zahtevu.
12. Sud je svojom presudom od 17. decembra 2010. god., odlučio da, iako su pravna sredstva na raspolaganju, u skladu sa važećim zakonom, iscrpljena od strane radnika, ova pravna sredstva nisu bila delotvorna, u smislu da nisu dovela do očekivanog rezultata, iz razloga što radnici i dalje čekaju na izvršenje odluke Opštinskog suda od 11. januara 2002. god.
13. S tim u vezi, Sud naglašava da pravo na pokretanje postupka pred sudom u građanskim pitanjima, kao što je predviđeno članom 31. Ustava i članom 6, u vezi sa članom 13. Evropske konvencije o ljudskim pravima (ECHR), bilo bi iluzorno, ukoliko kosovski pravni sistem dozvoli da konačna, obavezujuća sudska odluka ostane neizvršena na štetu jedne strane. Bilo bi nezamislivo da ovi članovi detaljno propisuju proceduralne garancije dostupne stranama u sporu – postupak koji je pravičan, javan i ekspeditivan – bez zaštite

spvođenja sudske odluke. Tumačenje gorenavedenih članova, u smislu isključivog pristupa sudu i spvođenja i efikasnosti postupka, bi verovatno dovelo do situacije koja nije kompatibilna sa principima vladavine prava koje su kosovske vlasti obavezne da ispoštuju (vidi, *mutatis mutandis*, presudu ECHR u predmetu Romashov protiv Ukrajine, zahtev br. 67534/01, presuda od 25.07.2004).

14. Sud je dalje naveo, u svojoj presudi od 17. decembra 2010. god., da vladavina prava jeste jedno od osnovnih načela demokratskog društva i podrazumeva poštovanje načela pravne izvesnosti, posebno u pogledu sudskih odluka koje su postale *res judicata* (vidi, *mutatis mutandis*, *Sovtransavto Holding protiv Ukrajine*, br. 48553/99, § 72, ECHR 2002-VII). Kada to ne bi bio slučaj, preinačenje pravosnažne odluke bi dovelo do opšte atmosfere pravne neizvesnosti, čime bi se smanjilo poverenje javnosti u sudski sistem, a sledstveno tome i u vladavinu prava. Nadležni organi su stoga pod pozitivnom obavezom da organizuju sistem za izvršenje odluka koji je delotvoran i u zakonu i u praksi te obezbeđuje njihovo izvršenje bez neopravdanog kašnjenja (vidi, Pecevi protiv Bivše Jugoslovenske Republike Makedonije, br. 21839/03, 06.11.2008; Martinovska protiv Bivše Jugoslovenske Republike Makedonije, br. 22731/02, 25.09.2006).
15. U ovom konkretnom slučaju, podnosioci zahteva ne bi trebalo da budu lišeni koristi od ove odluke, koja je postala *res judicata*, u njihovu korist.
16. Sud zaključuje da je prekršeno pravo na pravično i efikasno suđenje koje je zagantovano Ustavom i ECHR, jer odgovarajući organi za duži vremenski period nisu uspeali da sprovedu presudu od 11. januara 2002. god.
17. Dana 17. decembra 2010. god., Sud je objavio presudu.

Izvršenje presude Ustavnog suda

18. Ustavni sud je (presudom br. KI 08/09, od 17. decembra 2010. god.) odobrio zahtev podnosioca za ocenu ustavnosti odluke Opštinskog suda u Uroševcu, odluka C br. 340/2001, od 11. januara 2002. god.

19. Dalje, Sud je zaključio da „[...] je prekršen član 31. [Pravo na pravično suđenje] Ustava u vezi sa članovima 6. [Pravo na pravično suđenje] i 13. [Pravo na delotvorni pravni lek] Evropske konvencije o ljudskim pravima.“
20. Što se tiče sprovođenja njegove presude, Sud je odlučio da “[...] pravosnažna i obavezujuća odluka Opštinskog suda u Uroševcu treba da se sprovede od strane nadležnih organa, naročito, Vlade i Kosovske agencije za privatizaciju, kao pravnog naslednika KPA.“ Tako da, kao što je i rečeno u stavu 2., jasno je da Vlada i Kosovska agencija za privatizaciju su organi sprovođenja.
21. Sud je takođe odlučio da “[...] Vlada i Kosovska agencija za privatizaciju treba da dostave Sudu, u periodu od šest meseci, informacije o merama koje su preduzele na izvršenju ove presude.”
22. Presuda Suda KI 08/09, od 17. decembra 2010. god., je stupila na snagu odmah 17. decembra 2010. god., što je i početni datum roka od šest meseci pružen organima za sprovođenje da izvrše ovu presudu.
23. Ustavni sud sada nalazi da je vremenski rok, pružen organima za sprovođenje da izvrše njegovu presudu u slučaju KI 08/09, istekao pre skoro dve godine.
24. U skladu sa članom 116.1 [Pravni efekat odluka] Ustava, “Odluke Ustavnog suda su obavezne za pravosuđe i sva lica i institucije Republike Kosovo.”
25. Štaviše, Sud podseća da, shodno pravilu 63 (2) Poslovnika o radu “Svi ustavni organi, te sudovi i organi vlasti, dužni su da poštuju, da se pridržavaju i da izvršavaju odluke Ustavnog suda u okviru svojih nadležnosti predviđenih Ustavom i zakonom.”
26. Iz svega gorenavedenog proizilazi da organi za sprovođenje nisu još uvek izvršili konačnu i obavezujuću presudu ovog Suda u slučaju br. KI 08/09, od 17. decembra 2010. god., suprotno članu 116.1 Ustava i u vezi sa pravilom 63. Poslovnika o radu.

27. Sud je u svojoj Presudi utvrdio da su Vlada i KAP odgovorne za izvršenje presude Ustavnog suda i na taj način ispravljaju povredu ljudskih prava podnosioca zahteva. Dakle, uzdržavanje od skoro dve godine od preduzimanja neophodnih mera na poštovanju konačne, izvršne presude Ustavnog suda u ovom konkretnom slučaju, čime je došlo do kršenja od strane organa za sprovođenje u pogledu njihovih ustavnih obaveza da sprovedu presudu Ustavnog suda, i dalje je povreda prava podnosioca zahteva.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 116. Ustava, pravilima 56. I 63. Poslovnika o radu, 18. oktobra 2012, je jednoglasno

ODLUČIO

- I. Da objavi odluku o neizvršenju, jer Vlada i Kosovska agencija za privatizaciju još uvek nisu izvršile presudu Ustavnog suda Republike Kosovo u slučaju br. KI 08/09, od 17. decembra 2010. god.;
- II. Ova odluka biće dostavljena stranama, Kosovskoj agenciji za privatizaciju i Vladi;
- III. U skladu sa članom 20.4 Zakona i radi pravila 63(6) Poslovnika o radu, ova odluka se objavljuje u Službenom listu.

Predsednik Ustavnog suda

Prof dr. Enver Hasani

